

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **A. L.**, zast. Mgr. Lilianou Křístkovou, advokátkou se sídlem nám. I. P. Pavlova 1785/3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2015, č. j. OAM-501/ZA-ZA04-P16-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 9. 2016, č. j. 2 Az 34/2015 – 45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně, Mgr. Lilianě Křístkové, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobkyně v řízení o kasační stížnosti ve výši 4114 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Včasně podanou kasační stížností brojí žalobkyně, jako stěžovatelka, proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým městský soud zamítl stěžovatelčinu žalobu proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“).

Tím žalovaný stěžovatelce neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v rozhodném znění (dále jen „zákon o azylu“). Stěžovatelka v žádosti tvrdila, že je členkou církve víry adventistů sedmého dne a že by z tohoto důvodu tohoto svého náboženského vyznání mohla být na Ukrajině perzekvována. Rovněž vyjadřovala své obavy z možného trestního stíhání, které by vůči ní mohlo být na Ukrajině zahájeno v souvislosti s budoucím odmítnutím uposlechnutí povolávacího rozkazu.

Žalovaný na základě jím shromážděných podkladů dospěl k závěru, že osoby jiného než pravoslavného křesťanství (tedy ani adventisté sedmého dne) nejsou na Ukrajině, v oblasti posledního místa pobytu stěžovatelky (Čerkaská oblast), terčem jakéhokoli pronásledování a ukrajinské státní orgány či bezpečnostní složky proti nim nijak negativně nezasahují. Rovněž uvedl, že je zcela zjevné, že stěžovatelka nebyla a nebude v případě návratu na Ukrajinu subjektem mobilizace, neboť žen se mobilizace netýká. Ze stěžovatelkou líčených incidentů, při kterých měla být ještě za svého setrvávání na Ukrajině vystavena násilí kvůli svému náboženskému vyznání, pak nelze dle žalovaného vyvozovat, že by se snad mělo jednat o oficiální ukrajinskou politiku. Mohlo se jednat toliko o projevy agrese soukromých osob, které nelze přičítat oficiálním ukrajinským mocenským strukturám; tyto navíc dle líčení stěžovatelky nedosahovaly intenzity nutné pro konstataci porušení základních lidských práv stěžovatelky.

Městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku dospěl k závěru, že stěžovatelkou zmiňované obavy z návratu do její vlasti pochází z neověřených zdrojů, nejsou ničím podloženy a jsou natolik obecné a neurčité, že nemůžou převážet oficiální zprávy nevládních organizací, které jako podklady svého rozhodnutí shromáždil žalovaný. Soud se ztotožnil se zjištěním žalovaného, dle kterého nebylo prokázáno, že by osoby v Čerkaské oblasti byly pronásledovány z důvodů vyznání jiného než pravoslavného křesťanství. Ačkoli stěžovatelka v řízení o žádosti žalovanému sdělila, že ve vlasti kvůli svému vyznání čelila útokům (i fyzickým) jednotlivých osob, není pochyb o tom, že takové osoby nebyly nadány výkonem ukrajinské státní moci, a stěžovatelka netvrdí, že u ukrajinských bezpečnostních složek aktivně hledala zastání. Dle městského soudu nelze stěžovatelkou popisované jednorázové fyzické napadení považovat za azylově relevantní skutečnost, neboť případná újma jím způsobená nedosáhla náležité intenzity. Městský soud dále shledal, že stěžovatelkou namítaná nevraživost některých skupin obyvatel Ukrajiny vůči příslušníkům církve víry adventistů sedmého dne, která má pramenit z nesouhlasu takových skupin s přesvědčením adventistů o nutnosti odmítnutí účasti na bojích, nemůže sama o sobě představovat azylově relevantní skutečnost. Námitku o vybočení žalovaného z mezí správního uvážení ve vztahu k posouzení možnosti udělení azylu podle § 14 označil městský soud za zcela obecnou a neurčitou, přičemž zároveň konstatoval dostatečnost odůvodnění rozhodnutí žalovaného co do neudělení humanitárního azylu. Stejně tak shledal městský soud dostatečným zjištěním skutkového stavu bezpečnostní situace na Ukrajině, přičemž i v dalších ohledech dostal žalovaný povinnosti zjistit skutkový stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění).

Stěžovatelka podává kasační stížnost z důvodů dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Obecně tak tvrdí, že napadený rozsudek je nezákonný pro nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení; dále pro vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; a konečně i pro nepřezkoumatelnost napadeného

pokračování

rozsudku spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem.

Konkrétně stěžovatelka namítá, že se městský soud nezabýval tím, zda žalovaný postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy a vycházel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci dle § 3 správního řádu. Rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v rozporu s ustanovením § 14, § 14a, § 17 odst. 2 a § 53a odst. 4 azylového zákona. Stěžovatelka v průběhu řízení uvedla azylově relevantní důvody, ale žalovaný se s tvrzenými skutečnostmi nevypořádal. Válečný konflikt způsobil změnu postoje většiny obyvatel Ukrajiny k příslušníkům církve víry adventistů sedmého dne proto, že jejich víra nepřipouští účast na ozbrojených konfliktech. Dle stěžovatelky je jednoznačné, že její návrat do země původu se neobejde bez následků.

Stěžovatelka v kasační stížnosti rovněž stručně navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal její kasační stížnosti odkladný účinek. Soud o této žádosti nerozhodoval, neboť v této věci má kasační stížnost odkladný účinek již ze zákona (§ 32 odst. 5 ve spojení s § 32 odst. 2 zákona o azylu).

Jelikož kasační stížnost je přípustná a jsou splněny další podmínky řízení, zabýval se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s. posouzením přijatelnosti kasační stížnosti, tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, kasační stížnost by bylo třeba jako nepřijatelnou odmítnout.

Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze přitom odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, z něhož mimo jiné plyne, že „*[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.*“ O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze

navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

V nyní projednávané věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky kasační soud neshledal.

Předně je namístě uvést, že stěžovatelka pro přijatelnost kasační stížnosti výslovně neargumentuje. Nejvyššímu správnímu soudu tak nezbylo, než posuzovat otázku přijatelnosti stížnosti toliko na základě vznesené kasační argumentace.

Kasační stížnost se v první řadě nedotýká takových právních otázek, o kterých by dosud Nejvyšší správní soud v rámci své rozhodovací činnosti nepojednal. Problematikou důvodnosti obav žadatele o mezinárodní ochranu z pronásledování na Ukrajině na základě jeho náboženského vyznání, rovněž vyznavače víry adventistů sedmého dne, se Nejvyšší správní soud v minulosti zabýval. V usnesení ze dne 21. 12. 2011, č. j. 5 Azs 15/2011 – 77, Nejvyšší správní soud shledal, že *„Je možné v obecné rovině konstatovat, že ukrajinský právní systém poskytuje obětem kriminální činnosti či hrozeb právní prostředky, jimiž se lze vůči takovému jednání bránit u příslušných státních orgánů (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2011, č. j. 4 Azs 8/2011 – 69, www.nssoud.cz). Pokud jde o ochranu konkrétně příslušníků Církve adventistů sedmého dne na Ukrajině, již žalovaný i městský soud zdůraznili, že z adresných zpráv, které si k této otázce žalovaný obstaral, jednoznačně vyplývá, že tato církev je na Ukrajině registrována a oficiálně uznávána a orgány veřejné moci jí žádným způsobem nebrání, aby svobodně vykonávala svoji činnost. I přes tvrzenou obavu stěžovatele nelze tedy dovodit, že by státní orgány zjevně nebyly schopny či ochotny poskytnout stěžovateli před útoky řadových pravoslavných věřících adekvátní ochranu, pokud by stěžovatel takovou ochranu vyhledal. Jestliže tak neučinil, nemohla být efektivita takové případné ochrany v daném případě žalovaným ani správními soudy posouzena.“* Ani v nynějším případě se stěžovatelka ve své vlasti neobrátila na orgány veřejné moci. Z výtisků článků internetového zpravodajství obsažených ve správním spise přitom nevyplývá, že by se situace ve vlasti stěžovatelky měla podstatně změnit, a nevyplývá to ani z žalovaným shromážděných podkladů.

Přijatelnost kasační stížnosti nemůže založit ani obecně formulovaná kasační námitka, spočívající v tvrzení nedostatečného přezkoumání rozhodnutí žalovaného městským soudem. Nejvyšší správní soud může, v rovině obecnosti srovnatelné s obecností formulace dané stížní námitky, konstatovat, že odůvodnění napadeného rozsudku pojednává o všech žalobních námitkách, přičemž je patrné, z jakých důvodů posoudil městský soud žalobní argumentaci za lichou, mylnou či vyvrácenou. Výrok napadeného rozsudku je zcela srozumitelný a v zásadě odpovídá dalšímu odůvodnění.

pokračování

Nejvyšší správní soud podotýká, že zaznamenal vadu napadeného rozsudku, spočívající v části odůvodnění pojednávající o způsobu, jakým městský soud rozhodl o nákladech řízení o žalobě. Městský soud rozhodoval o odměně ustanovené zástupkyně, ovšem v odůvodnění uvedl, že stěžovatelka (žalobkyně) byla ve věci úspěšná, ačkoli dle výroku I. napadeného rozsudku, stejně jako ze zbývajících odůvodnění rozsudku je zřejmé, že žaloba byla městským soudem zamítnuta. Městský soud tedy uvedl zjevně nesprávně, že stěžovatelka byla v řízení o žalobě úspěšná, a že jí přiznává náhradu nákladů tohoto řízení. Dle Nejvyššího správního soudu se však nejedná o vadu, která by mohla mít vliv na rozhodnutí samé (tedy výrok napadeného rozsudku). Stěžovatelka tuto vadu napadenému rozsudku nevytkla; navíc pak s ohledem na ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s. je nepřipustná kasační stížnost, kterou je brojeno pouze proti výroku o nákladech řízení. Logicky pak ani nemůže být jediným důvodem pro zrušení napadeného rozsudku právě nesoulad výroku o nákladech a části odůvodnění rozsudku ani tehdy, shledá-li Nejvyšší správní soud přítomnost takové vady nad rámec uplatněných stížných námitek.

Jelikož Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, odmítl ji pro nepřijatelnost ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto za přiměřeného užití ustanovení § 60 odst. 3 věty první ve spojení s § 120 s. ř. s. Dle ustanovení § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Obdobně je tedy třeba postupovat i v případě, byla-li odmítnuta kasační stížnost. S ohledem na uvedené tak nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Usnesením městského soudu ze dne 9. 10. 2016, č. j. 2 Az 34/2015 – 23, byla stěžovatelce ustanovena zástupkyní Mgr. Liliana Křístková, advokátka se sídlem nám. I. P. Pavlova 1785/3, Praha 2. Dle ustanovení § 35 odst. 8 *in fine* s. ř. s. zastupuje ustanovený zástupce, je-li jím advokát, účastníka i v řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal zástupkyni stěžovatelky odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti, za jeden úkon právní služby, spočívající v podání kasační stížnosti, v celkové výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatelky je plátkyní daně z přidané hodnoty, je odměna dále navýšena o částku odpovídající této dani, kterou je povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená dle citovaného zákona, činí 714 Kč. Celkem tedy odměna ustanovené zástupkyně činí částku ve výši 4114 Kč. Tato částka jí bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu na účet, který Nejvyššímu správnímu soudu sdělila ve vyčíslení nákladů ze dne 24. 10. 2016.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. prosince 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu